

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Сергєнко О.М.

01 вересня 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«НАУКОВІ ТА ПРАВОВІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ В МИСТЕЦТВІ»**

Рівень вищої освіти

Перший (бакалаврський)

Галузь знань

02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність

025 «Музичне мистецтво»

Освітньо-професійна
програма

**"Музичне мистецтво естради
"Звукорежисура"
"Спів"
"Інструментальне виконавство(за
видами)"
За вибором студента**

Статус дисципліни

Київ – 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «**Наукові та правові основи управління в мистецтві**» для здобувачів вищої освіти з терміном навчання 2р.10м. та Зр.10 м. галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво», освітньо-професійної програми "Музичне мистецтво естради, "Звукорежисура", "Спів", "Інструментальне виконавство(за видами)

Розробник: **Вакулік О.А.** – викладач КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Мистецтво співу»

Протокол № 14 від « 23 » червня 2023 р.

Завідувач кафедри **Кочерга А.І.**

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Музичне мистецтво естради»

Протокол № 2 від 01 вересня 2023 р.

Завідувач кафедри **Карпенко-Боднарук Ж.Л.**

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Інструментальне виконавство» (за видами)

Протокол № 2 від 01 вересня 2023 р.

Завідувач кафедри **Ясько О.А**

1. Опис навчальної дисципліни для ступеня освіти «Бакалавр»

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки: 4-й	4-й
Загальна кількість годин – 90	32	8
Кількість модулів – 3	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 32 самостійної роботи студента – 58 для заочної форми навчання: аудиторних – 8 самостійної роботи студента – 82	8-й	8-й
	Лекції:	
	30	7
	Практичні (семінарські):	
Вид підсумкового контролю: Тестовий контроль	2	1
	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: Іспит (Залік)	Самостійна робота:	
	58	82

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Наукові та правові основи управління в мистецтві» є формування у студентів знань про загальні закономірності виникнення, розвитку та функціонування держави і права, а також систему основних понять юриспруденції; засвоєння студентами основних теоретичних положень і понять національного права України, розуміння ними Конституції України та чинного законодавства, закономірностей побудови правової держави, наукових, правових основ та принципи управління в мистецтві.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Наукові та правові основи управління в мистецтві» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких

загальних компетентностей:

- здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- навички міжособистісної взаємодії.

- здатність бути критичним і самокритичним.
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
- здатність спілкуватися іноземною мовою.
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- здатність працювати автономно
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- здатність генерувати нові ідеї (реалізованість).
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Таких спеціальних компетентностей:

- здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.
- здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
- здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва
- здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
- здатність оперувати професійною термінологією.
- здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
- здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.

Основні завдання вивчення дисципліни - надати студентам систематичні знання з юридичних наук, засвоєння специфічної фахової термінології, певного правового мінімуму знань з теорії держави та права, конституційного, адміністративного, цивільного, трудового права України та основ правового забезпечення управлінської діяльності у сфері культури та мистецтв.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни «Наукові та правові основи управління в мистецтві» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 1 Новітня історія України

ОК 2 Українська мова (за професійним спрямування)

ВБ 6 Соціологія

ВБ 7 Економічна теорія

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни «Наукові та правові основи управління в мистецтві» забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.	ПРН 6
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах..	ПРН 7
Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / менеджерській / лекторській / звукорежисерській практичній діяльності.	ПРН 11
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох	ПРН 17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Наукові та правові основи управління в мистецтві»

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.	ПРН 6
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах..	ПРН 7
Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / менеджерській / лекторській / звукорежисерській практичній діяльності.	ПРН 11

Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох	ПРН 17

4.2. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- загальні положення основних галузей права України;
- структуру, форми та механізми діяльності держави і права, співвідношення правових систем, сучасні політико-правові доктрини;
- визначення понять і категорій, що характеризують базові елементи механізму правового регулювання (норма права, правові відносини, правопорушення, юридична відповідальність тощо);
- перелік профілюючих, спеціальних і комплексних галузей права України, їх ідентифікуючі ознаки (предмет і метод правового регулювання);
- основоположні нормативні акти України;
- основні положення різних галузей права;
- систему органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні;
- наукові та правові основи та принципи управління в мистецтві.

вміти:

- працювати з нормативно-правовими актами України та навчальною літературою;
- застосовувати юридичну термінологію та інструментарій;
- орієнтуватись у реаліях сучасного політико-правового устрою держави;
- застосовувати знання в практичній діяльності;
- визначати те правове регулювання, що його мають отримувати різні суспільні відносини;
- тлумачити зміст норми права, використовуючи базові поняття правознавства;
- орієнтуватися в організаційно-правових засадах управління культурою в системі державних органів управління культурою;
- володіти теоретичними основами інноваційних процесів в галузі культури і мистецтв.

5. Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- усне опитування;
- презентації виконаних результатів та досліджень;
- стандартизовані тести;
- залік.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- підсумковий модульний;
- семестровий підсумковий (залік/екзамен).

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-балльною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЕКТС –A, B, C, D, E, FX, F).

Поточний контроль проводиться на кожному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань.

Критерій поточного оцінювання знань студентів

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерій оцінювання
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні Деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його Основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.

2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість Тестових завдань.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Змістовий модуль 1						
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	3М1	МК
T	C.p.	T	T	УО	25	5
5	5	5	5	5		

Змістовний модуль 2								
T.6	T.7	T.8	T.9	T.10	T.11	T.12	3М	МК
T	C.з.	T	T	T	T	C.p.	35	5
5	5	5	5	5	5	5		

Змістовний модуль 3				
T.14	T.15	T.16	3М	МК
C.p.	T	T	15	5
5	5	5		

T1, T2 ... T7 – теми заняття,

Т (тест)

УО (усне опитування)

С.р. (самостійна робота)

Мод. контроль (модульний контроль)

Залік-1

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів(сумарна)
Самостійна робота	3	15
Семінарське заняття	1	5
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	10	50
Усне опитування	1	5
Модульна контрольна робота	3	15
Залік	1	10
Всього		100

Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань студентів

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання. Підсумковий модульний(семестровий) контроль знань студентів здійснюється через проведення аудиторної письмової контрольної роботи або комп'ютерного тестування.

Підсумковий бал з навчальної дисципліни є сумою балів, одержаних за поточний, проміжний та підсумковий контроль з подальшим переведенням в національну та 100 бальну шкалу.

Критерії семестрового оцінювання знань студентів

Рівні навчальних досягнень	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень		
		Теоретична підготовка		Студент
Відмінний	100...90	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань		
Достатній	89-74	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні оргіхи у порівняннях, формулюванні висновків,		

		застосуванні теоретичних знань на практиці
Задовільний	73-60	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу
Незадовільний	59-35	має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки
Неприйнятний	34-1	студент не володіє навчальним матеріалом

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль № 1

Загальне вчення про державу.

Поняття та основні ознаки держави. Основні теорії виникнення держави. Органи держави: поняття, ознаки, види. Функції та механізм держави. Форма державного устрою та його види.

Поняття та загальна характеристика права.

Поняття та сутність права. Джерела (форми) та види права. Поняття системи права. Правові норми: ознаки, структура. Види правових систем. Поняття міжнародного права.

Структура правової системи. Юридична відповідальність.

Правовідносини: поняття, види та основні ознаки. Поняття правопорушення та його склад. Поняття, ознаки та види юридичної відповідальності. Принципи та функції юридичної відповідальності. Підстави юридичної відповідальності.

Принципи верховенства культурної та мовної політики в Україні.

Засади та принципи реалізації мовної політики в Україні, спрямовані на зміцнення статусу української мови як державної. Доктрина конституційних цінностей щодо врегулювання культурної та мовної політики згідно чинного законодавства.

Управління як об'єкт адміністративно-правового регулювання.

Загальне поняття управління, його зміст. Походження й значення понять "організація" та "управління". Види управління. Мета та зміст управлінської діяльності. Об'єкт і суб'єкт управління. Управлінська система та її елементи. Поняття та види принципів управління. Класифікація методів управління. Правове регулювання як важливий різновид організаційно-розпорядчих методів управління. Правові форми управління. Поняття, зміст та стадії соціального управління. Види соціального управління. Поняття, ознаки та принципи державного управління. Шляхи вдосконалення державного управління. Державне управління як процес реалізації державної виконавчої влади.

Змістовний модуль № 2 Державна політика у сфері розвитку культури.

Визнання культури одним з основних факторів самобутності Українського народу. Забезпечення свободи творчості, захист прав інтелектуальної власності, авторського права і суміжних прав. Формування бренду держави та нації у контексті загальнополітичних змін на світовій арені. Основні завдання державної політики у сфері культури.

Нормативно-правове забезпечення діяльності у сфері культури.

Конституційне забезпечення засад культурної політики. Оптимізація функціонування Українського культурного фонду. Визначення пріоритетів державної політики у сфері культури.

Організаційно-правові засади управління культурою. Система державних органів управління культурою.

Основоположні принципи адміністрування в сфері культури. Комpetенція державних органів України щодо реалізації пріоритетних організаційно-правових засад управління культурою.

Правове регулювання діяльності закладів і установ культури. Місцеве самоврядування та культура.

Організаційно-правове регулювання діяльності закладів і установ культури. Державне управління в галузі охорони і використання пам'яток історії та культури. Делегована низка повноважень органам місцевого самоврядування у сфері культури.

Змістовний модуль № 3

Теоретичні основи публічного управління.

Структурні складові публічного управління. Філософські засади. Концептуальні ідеї. Виявлення закономірностей та методи дослідження. Основні закономірності та закони публічного управління. Поняття публічного. Державна влада та публічна влада, державна політика та публічна політика: спільне і відмінне. Державне управління: визначення та характерні риси.

Розвиток наукових знань та управління мистецтвом в Україні.

Сутність державного управління культурою та мистецтвом. Організаційно-правові засади практичної реалізації управління культурою та мистецтвом. Система повноважень центральних і місцевих органів виконавчої влади в галузі культури та мистецтва.

Актуальні питання трудового законодавства України в галузі культури і мистецтв.

Загальна характеристика Кодексу законів про працю України. Сторони і зміст трудового договору. Види трудових договорів. Трудові правовідносини.

Колективний договір. Умови і порядок прийому на роботу. Підстави припинення трудового договору. Трудова дисципліна. Правила внутрішнього трудового розпорядку. Види, порядок накладання і зняття дисциплінарних стягнень. Індивідуальні трудові спори. Колективні трудові спори. Робочий час і його види. Поняття і види часу відпочинку.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовних модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	У тому числі					У тому числі				
	Усього	Лекційні	Практичні	Самостійна робота	Індивідуальні	Усього	Лекційні	Практичні	Самостійна робота	Індивідуальні
Змістовний модуль 1										
1.Загальне вчення про державу.	4	2		2		13	1		12	
2.Поняття і загальна характеристика права.	4	2		2						
3.Структура правової системи. Юридична відповідальність.	6	2		4						
4.Принципи верховенства культурної та мовної політики в Україні.	6	2		4		15	1		14	
5.Управління як об'єкт адміністративно-правового регулювання.	6	2		4						
Змістовний модуль 2										
6.Державна	6	2		4		20	1	1	18	

політика у сфері розвитку культури.									
7.Нормативно-правове забезпечення діяльності у сфері культури.	6	-	2	4					
8.Організаційно-правові засади управління культурою.	6	2		4					
9.Система державних органів управління культурою.	6	2		4					
10.Правове регулювання діяльності закладів і установ культури.	6	2		4		14	2		12
11.Місцеве самоврядування та культура.	4	2		2					
14.Розвиток наукових знань та управління мистецтвом в Україні.	6	2		4					
15.Форма державного устрою і методи державного та публічного управління.	6	2		4					

16.Актуальні питання трудового законодавства України в галузі культури і мистецтв.	6	2		4		15	1		14	
Всього	90	30	2	58		90	7	1	82	

7.1. Самостійна робота студентів (денна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття держави і права.	2
2	Структура правової системи	2
3	Форми державного устрою	2
4	Поняття правопорушення та його склад	2
5	Поняття і види юридичної відповідальності	2
6	Об'єктивні закони публічного управління	2
7	Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянині	2
8	Принципи верховенства культурної та мовної політики в Україні	2
9	Управління як об'єкт адміністративно-правового регулювання	2
10	Поняття адміністративно-правового регулювання	2
11	Юридична відповідальність	2
12	Нормативно-правове забезпечення діяльності у сфері культури	2
13	Система державних органів управління культурою	2
14	Правове регулювання діяльності закладів і установ культури	2
15	Об'єктивні закони публічного управління	4
16	Мистецтво як об'єкт культурологічного аналізу	4
17	Теоретичні основи публічного управління	4
18	Розвиток наукових знань та управління мистецтвом в Україні	4
19	Теоретичні основи інноваційних процесів в галузі культури і мистецтв.	2
20	Прийняття на роботу, звільнення з роботи	4
21	Трудова дисципліна. Правила внутрішнього трудового розпорядку	4
22	Робочий час і його види. Поняття і види часу відпочинку	4
	Всього	58

7.2. Самостійна робота студентів (заочна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття держави і права.	4
2	Структура правової системи	2
3	Форми державного устрою	4
4	Поняття правопорушення та його склад	2
5	Поняття і види юридичної відповідальності	4
6	Об'єктивні закони публічного управління	2
7	Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина	4
8	Принципи верховенства культурної та мовної політики в Україні	4
9	Управління як об'єкт адміністративно-правового регулювання	4
10	Поняття адміністративно-правового регулювання	4
11	Юридична відповідальність	4
12	Нормативно-правове забезпечення діяльності у сфері культури	2
13	Система державних органів управління культурою	4
14	Правове регулювання діяльності закладів і установ культури	4
15	Об'єктивні закони публічного управління	4
16	Мистецтво як об'єкт культурологічного аналізу	4
17	Теоретичні основи публічного управління	4
18	Розвиток наукових знань та управління мистецтвом в Україні	4
19	Теоретичні основи інноваційних процесів в галузі культури і мистецтв.	2
20	Прийняття на роботу, звільнення з роботи	2
21	Трудова дисципліна. Правила внутрішнього трудового розпорядку	4
22	Робочий час і його види. Поняття і види часу відпочинку	4
Всього		82

8. Методичні рекомендації

1. Методичні рекомендації до організації самостійної роботи.
2. Методичні рекомендації до організації модульного контролю.

8.1. Методичні рекомендації до організації самостійної роботи

Текстова частина самостійної роботи викладається на стандартному папері формату А4 з однієї сторони і повинна містити вступ, основну частину, висновки та список використаної літератури. Поля: верхнє, нижнє та ліве-20 мм, праве-10 мм. Об'єм рукопису складає 10-15сторінок. Посилання на літературні джерела здійснюється шляхом зазначення у дужках номера, під яким та чи інша друкована праця наведена у списку використаної літератури. Наприклад, [1,8,12].

На титульній сторінці звіту мають бути зазначені назва кафедри, тема самостійної роботи, прізвище та ініціали студента, назва групи.

Звіт про самостійну роботу оцінюється за наступними критеріями:

- логічність плану;
- повнота і глибина розкриття теми;
- наявність таблиць, рисунків, схем;
- оформлення

8.2. Питання до заліку

1. Поняття держави і права.
2. Теорії виникнення держави і права.
3. Форми управління державою.
4. Форми державного устрою.
5. Принципи конституційно-правового регулювання.
6. Історичні перебудови розвитку конституційного процесу в Україні.
7. Принципи верховенства культурної та мовної політики в Україні.
8. Загальна характеристика системи органів державної влади.
9. Поняття та ознаки місцевого самоврядування.
10. Організаційно-правова основа місцевого самоврядування.
11. Предмет трудового права України і його відмінність від інших галузей права.
12. Трудовий договір (загальна характеристика).
13. Порядок укладання трудового договору.
14. Категорії громадян, котрі мають право на перше місце при оформленні на роботу.
15. Форми укладання трудового договору.
16. Випробування при укладанні трудового договору.
17. Припинення трудового договору.
18. Розірвання договору за ініціативою працівника.
19. Працівники, котрих не можна затримувати при їх бажанні звільнення.
20. Особливості укладання і розірвання трудового договору з неповнолітніми.
21. Випадки розірвання трудового договору за ініціативою власника або уповноваженого ним органу.
22. Хто з працівників має пільги при скороченні чисельності штату і скорочується в останню чергу.
23. Особливості звільнення педагогів і матеріально відповідальних працівників.
24. Робочий час.
25. Щотижневий відпочинок.
26. Щорічні відпустки.
27. Цивільні угоди.
28. Поняття адміністративного права.
29. Поняття адміністративного правопорушення і його відмінність від дисциплінарного проступку.
30. Види адміністративних стягнень.
31. Органи, які мають право накладати адміністративні стягнення.

32. Загальне поняття управління, його зміст.
33. Походження й значення понять "організація" та "управління".
34. Види управління.
35. Мета та зміст управлінської діяльності.
36. Об'єкт і суб'єкт управління.
37. Управлінська система та її елементи.
38. Поняття та види принципів управління.
39. Класифікація методів управління.
40. Правове регулювання як важливий різновид організаційно-розпорядчих методів управління.
41. Правові форми управління.
42. Поняття, зміст та стадії соціального управління.
43. Поняття, ознаки та принципи державного управління.
44. Шляхи вдосконалення державного управління.
45. Державне управління як процес реалізації державної виконавчої влади.
46. Культура - основний фактор самобутності Українського народу.
47. Забезпечення свободи творчості, захист прав інтелектуальної власності, авторського права і суміжних прав.
48. Формування бренду держави та нації у контексті загальнополітичних змін на світовій арені.
49. Основні завдання державної політики у сфері культури.
50. Конституційне забезпечення засад культурної політики.
51. Оптимізація функціонування Українського культурного фонду.
52. Визначення пріоритетів державної політики у сфері культури.
53. Основоположні принципи адміністрування в сфері культури.
54. Компетенція державних органів України щодо реалізації пріоритетних організаційно-правових засад управління культурою.
55. Організаційно-правове регулювання діяльності закладів і установ культури.
56. Державне управління в галузі охорони і використання пам'яток історії та культури.
57. Делегована низка повноважень органам місцевого самоврядування у сфері культури.
58. Сутність державного управління культурою та мистецтвом.
59. Організаційно-правові засади практичної реалізації управління культурою та мистецтвом.
60. Система повноважень центральних і місцевих органів виконавчої влади в галузі культури та мистецтва.
61. Інноваційні принципи сучасного управління в галузі культури і мистецтв.
62. Інновації в діяльності складників української культури.

9. Методи навчання

Методи пояснювально-ілюстративні: лекції (лекція-бесіда, лекція-діалог, інтерактивна лекція з використанням мультимедійних презентацій).

Методи проблемного викладу: проблемні диспути.

Методи частково-пошукові: написання доповідей, наукових повідомлень, рефератів та мотиваційного листа, виконання творчих завдань (складання словника) та тестів.

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання LMS Moodle-інтегрованої комп'ютерної системи закладу вищої освіти.

11. Рекомендована література

11.1. Нормативно-правова:

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 р. із змінами ВВР, 2014, № 11, ст. 143 // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. // ВВР України. – 1990. – № 31. – Ст. 429.
3. Про вибори народних депутатів України: Закон України від 17 листопада 2011 р. № 4061-VI // ВВР України. – 2016. – № 22. – Ст. 794.
4. Про вибори Президента України: Закон України від 18 березня 2004 р. № 1630- IV // ВВР України. – 2016. – № 4. – Ст. 44.
5. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 р. // ВВР України. – 2016. – № 9. – Ст. 93.
6. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 10 жовтня 2010 р. // ВВР України. – 2016. – № 5. – Ст. 50.
7. Про місцеве самоврядування в України: Закон України від 21 травня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 10. – Ст. 108.
8. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 10. – Ст. 108. 13 13
9. Про громадські об'єднання : Закон України від 4 липня 2013 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 2. – Ст. 17.
- 10.Про політичні партії в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 4. – Ст. 44.
- 11.Коментар до Конституції України: Науково-практичний коментар / В. Б. Аверянов, О. В. Батанов, Ю. В. Баулин та ін.; ред. кол. В. Я. Тацій, Ю. П. Битяк, Ю. М. Грошевої та ін. – Харків: Право; К.: Концерн «Вид/ Дім «Ін Юрі», 2003. – 808 с.
- 12.Україна. Закони. Кодекс України про адміністративні правопорушення : наук.-практ. комент. / Р. А. Калюжний [та ін.]. – К. : Правова єдність, всеукр. асоціація видавців, 2010. – 683 с.
- 13.Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року. Із змінами та доповненнями // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
- 14.Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII. Із змінами та доповненнями // <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/322-16>
- 15.Кодекс законів про працю України: Науково–практичний коментар / [І. В.

- Арістова, В. В. Безусий, С. О. Бондар та ін.]; за ред. О. О. Погрібного, М. І. Іншина, І. М. Шопіної. – К.: Правова єдність, 2008. – 456 с.
- 16.Про культуру: Закон України від 14.12.2010 № 2778-VI (зі змінами та доповненнями).
- 17.Закон України від 25.11.2009 р. № 1415 // Офіц. вісн. України. – 2010. – № 1. – Ст. 8.

11.2. Основна:

1. Правознавство : підручник / Г. І. Балюк [та ін.] ; відп. ред. О. В. Дзера. – К. : ЮрінкомІнтер, 2019. – 632 с.
2. Правознавство : навч. посіб. / П. С. Корнієнко ; [під ред. Черушевої Г. Б.]. – К. : Четверта хвиля, 2012. – 557 с.
3. Пилипчатіна Л. М. Правознавство : [посібник] / Л. М. Пилипчатіна. – Х. : Весна : Співак В. Л.,2013. – 223 с.
4. Правознавство : навч. посіб. для студентів ВНЗ / [Ю. Е. Губені та ін.] ; за ред. Ю.Е. Губені, Р.П.Возняка, В.І. Андріїва. – Львів : Українські технології, 2014. – 407 с.
5. Правознавство : підручник для студентів ВНЗ / [Богачова Л. Л. та ін.]. – Х. : Фоліо,2014.–635с.
URL:
https://bookland.com/download/p/pr/pravoznavstvo_folio/sample.pdf
6. Правознавство : підручник / за заг. ред. Крестовської Н. М., Кулініч О. О., Романадзе Л. Д.. – Одеса: Атлант, 2015. – 554 с.
7. Адміністративне право України. Т. 1: Загальне адміністративне право / [Галунько В. В. та ін. ; за заг. ред. В. В. Галунька]. – 2011. – 320 с.
8. Жернаков В.В. Трудове право: підручник. – Х.: Право, 2013. – 496 с
9. Кримінальне право України: навч. посіб. / В. В. Кузнецов, А. В. Савченко / за заг. ред. О. М. Джужи. – 2011. – 392 с
- 10.Основи правознавства: навч. посіб. (для підготовки абитурієнтів до вступних випробувань) / Є. О. Гіда, Є. В. Білозьоров, А. М. Завальний, А. О. Осауленко; за заг. ред. Є. О. Гіди. – К.: ФОП О. С. Ліпкан, 2011. – 184 с.
- 11.Бойко І. С. Порівняльне правознавство : навч. посіб. / І. С. Бойко, Б. В. Бабін. – 2-ге вид., випр. та допов. – О. : Фенікс, 2011. – 152 с.
- 12.Загальна теорія держави і права : підручник / за ред.: М. В. Цвік, О. В. Петришин. – Х. : Право, 2010. – 584 с.
- 13.Правова система України в умовах сучасних національних та міжнародних тенденцій розвитку державності :монографія / за заг. ред. Ю. Л. Бошицького. – К. : Кондор, 2012. – 616 с.
- 14.Теорія держави та права Навчальний посібник За заг. ред. д.юн, проф. Гусарєва С.Д., д.ю.н, проф. Тихомирова О.Д. Київ Освіта України 2017.
- 15.Правова система України в умовах сучасних національних та міжнародних тенденцій розвитку державності :монографія / за заг. ред. Ю. Л. Бошицького. – К. : Кондор, 2012. – 616 с.
- 16.Адміністративне право України. Повний курс : підручник / Галунько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Видання друге. Херсон :

- ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 520 с.
17. Мельник Р. Предмет адміністративного права. Право України. 2018. https://pravoua.com.ua/ua/store/pravoukr/pravo_2018_3/pravo_2018_3_s10/
18. Горбач А. Адміністративно-правові відносини: теорія і практика: автореферат дисертації. Київ, 2019. 18 с.
19. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень: підручник. Київ: АБУ, 2002. 480 с.
20. Дороніна М. С. Технологія наукових досліджень (схеми та приклади): навч. посібн. Харків: ІНЖЕК, 2006. 100 с.
21. Крушельницька О. В. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посібник. Київ: Кондор, 2003. 192 с. 5. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с.
22. Отенко І. П. Основи наукових досліджень: конспект лекцій. Харків: ХНЕУ, 2010. 80 с.
23. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі. Київ: Центр навч. літ-ри, 2003. 116 с.
24. Пилипчук М. І., Григор'єв А. С., Шостак В. В. Основи наукових досліджень: підручник. Київ: Знання, 2007. 270 с.

11.3. Додаткова:

1. Зайчук О. В., Заєць А. П., Журавський В. С., Копиленко О. Л., Оніщенко Н. М. Теорія держави і права. Академічний курс: підручник / О. В. Зайчук (ред.), Н. М. Оніщенко (ред.). – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 688 с.
2. Конституція та засади конституційного ладу України у питаннях та відповідях : навч. посіб. / Є. І. Григоренко, О. С. Передерій. – Х.: ХУПС, 2010. – 171 с.
3. Курс лекцій: у 6-ти т. / Р. Б. Шишка (кер. авт. кол.), О. Л. Зайцев, Є. О. Мічурін та ін.; за ред. Р. Б. Шишкі та В. А. Кройтора. – Харків: Національний університет внутрішніх справ. 2004. – 417 с.
4. Бірюков І. А., Заїка Ю. О. Цивільне право України. Загальна частина: навч. посіб. – К.: КНТ, 2006. – 480 с.
5. Дмитришин Ю. Л. Трудове право України: методичні матеріали для організації аудиторної та самостійної роботи студентів / Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2010. – 102 с.

11.4. Електронні інформаційні ресурси:

1. <https://www.rada.gov.ua> Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
2. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index> "Законодавство України"
3. <https://www.kmu.gov.ua> Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України
4. <http://www.ccu.gov.ua> Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України
5. <https://www.president.gov.ua> Офіційний веб-сайт Президента України.
6. <http://www.nau.ua> Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
7. <http://www.osvita.org.ua> Освітній портал
8. www.nbuu.gov.ua Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.